

2021/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
İleri Düzeyde Finansal Muhasebe
 16 Ağustos 2021 Pazartesi – 18.00 - 20.00 (2 Saat)

Uyarı : Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerekiğinde sınav görevlilerine başvurunuz. (Bu soru kağıdı 1 (bir) sayfadan oluşmaktadır)

SORULAR

SORU 1 : Aşağıdaki kavramları açıklayınız. (25 Puan)

- a) Durdurulan faaliyet (5 Puan)
- b) Kapsamlı gelir tablosu (5 Puan)
- c) Gerçeğe uygun değer (5 Puan)
- d) Yatırım amaçlı gayrimenkul (5 Puan)
- e) Geçici farklar (5 Puan)

SORU 2 : TFRS'ye göre yıl içinde kayıt yapan (A) İşletmesinin kurulu makine parkının günde 24 saat yilda 365 gün hiç durmadan tam verimle çalışması halinde maksimum 150.000 birim mamul üretilenbilir (Teorik Kapasite). Bununla birlikte; çalışanların mesai saatleri, izinleri, olağan bakım, ayar ve bekleme süreleri göz önünde tutularak tam verimle çalışması sonucunda ulaşılabilen maksimum üretim miktarı 135.000 birimdir (Pratik Kapasite). İşletmenin konjonktürel dalgalarınmaları ve satış trendlerini dikkate alarak belirlemiş olduğu yıllık ortalama üretim miktarı ise 120.000 birimdir. İşletme ilgili dönemde 100.000 birim ürün üretmiştir ve gerçekleşen üretim miktarı normal kapasiteye yakın değildir. Döneme ilişkin 7 grubu maliyet hesaplarına alınan üretim giderleri aşağıdaki gibi olmuştur:

DİMM giderleri	800.000 TL
Direk işçilik giderleri	200.000 TL
Değişken genel üretim giderleri	400.000 TL
Sabit genel üretim giderleri	600.000 TL

Bu göre TFRS dönem içi maliyet yansıtma kaydını yapınız? (Kurumlar Vergisi oranı %20 olarak dikkate alınacaktır.) (25 Puan)

SORU 3: (B) İşletmesi 2020 yılında aldığı, kayıtlı değeri 600.000 TL ve birikmiş amortismanı 100.000 TL olan makinesini SPK lisanslı değerlendirme kurumuna değerlendirme yaptırmış ve varlığın değeri 560.000 TL olarak tespit edilmiştir. İşletme, makineleri üretimde kullanmaktadır. Buna göre makine yeniden değerlendirme, VUK-TFRS amortisman fark ve vergi etkilerine (Kurumlar Vergisi oranı %20 olarak dikkate alınacaktır.) ait kayıtları yapınız. (amortisman oranı %16.66) (25 Puan)

SORU 4: (C) İşletmesinin stoklarında kayıtlı ticari malların 31.12.2021 tarihindeki defter değeri 1.000.000 TL, net gerçekleşebilir değeri 960.000 TL olarak tespit edilmiştir, buna göre gerekli TFRS düzeltme kayıtlarını yapınız. (Kurumlar Vergisi oranı %20 olarak dikkate alınacaktır.) (25 Puan)

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

Cevap – 1:

Aşağıdaki kavramları açıklayınız.

Durdurulan faaliyet Elden çıkarılmış veya satış amaçlı elde tutulan ve aşağıdaki koşullardan birini sağlayan işletme birimidir:

- (a) Ayri büyük bir iş alanını veya ayri bir coğrafi faaliyet alanını temsil etmektedir,
- (b) Ayri büyük bir iş alanının veya coğrafi faaliyet alanının elden çıkarılmasını öngören tek bir koordine edilmiş planın parçasıdır veya
- (c) Sadece yeniden satışa yönelik bir öngörüyle edinilmiş bir bağlı ortaklıktır.

Kapsamlı gelir tablosu : Kâr veya zararın belirlenmesinde muhasebeleştirilen kalemler dahil olmak üzere (ki bu kapsamlı gelir tablosunda bir alt toplamdır) dönem içerisinde muhasebeleştirilen tüm gelir ve gider kalemlerini ve diğer kapsamlı gelir kalemlerini sunan finansal tablodur. Bir işletmenin hem bir gelir tablosu hem de kapsamlı gelir tablosu sunmayı seçmesi durumunda kapsamlı gelir tablosu kâr veya zararla başlar ve daha sonra diğer kapsamlı gelir kalemlerini sunar.

Gerçeğe uygun değer: Piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde gerçekleşecek olağan bir işlemde bir varlığın satışında elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyattır.

Yatırım amaçlı gayrimenkul

- (a) Mal veya hizmet üretiminde, tedarikinde veya idari amaçla kullanılmak veya
- (b) Normal iş akışı çerçevesinde satılmak gibi amaçlardan ziyade, kira geliri veya değer artış kazancı ya da her ikisini birden elde etmek amacıyla sahibi veya finansal kiralama sözleşmesine göre kiracı tarafından elde tutulan gayrimenkullerdir (arsa veya bina ya da binanın bir kısmı veya her ikisi).

Geçici farklar: Varlıkların veya borçların vergiye esas değeri ile finansal tablolardaki defter değeri ile arasındaki, varlıkların veya borçların defter değeri geri kazanıldığından veya ödendiğinde (veya varlık ve borçlar dışındaki kalemler için gelecekte vergiye tabi karı etkileyebilecek), bir vergiye tabi veya indirilebilir tutar oluşturacak farklardır.

Cevap – 2:

Toplam Üretim Maliyeti = $800.000 + 200.000 + 400.000 + 600.000 = 2.000.000$ TL'dir. Gerçekleşen üretim miktarı normal kapasiteye yakın olsaydı birim maliyet; $2.000.000 \text{ TL} / 100.000 \text{ birim} = 20 \text{ TL/birim}$ olacaktır.

Ancak gerçekleşen üretim miktarı normal kapasiteye yakın olmadığından sabit genel üretim giderlerinin düşük kapasiteye isabet eden bölümü stok maliyetine yüklenmeyecektir. Normal kapasiteye göre birim başına düşen sabit GÜG: $600.000 \text{ TL} / 120.000 \text{ birim} = 5 \text{ TL/birimdir}$.

Düşük kapasiteye göre birim başına düşen sabit GÜG: $600.000 \text{ TL} / 100.000 \text{ birim} = 6 \text{ TL/birimdir}$.

Düşük kapasite nedeniyle stok maliyetine yüklenemeyen sabit GÜG: $100.000 \times (6 - 5) = 100.000 \text{ TL}$ 'dir.

Stok maliyetine yüklenemeyen sabit genel üretim gideri tutarı olan 100.000 TL gerçekleştiği dönemde zarar olarak dikkate alınarak doğrudan sonuç hesaplarına aktarılacaktır.

----- 31.12.2021 -----

151 YARI MAMULLER / 152 MAMULLER HS.	1.900.000
62X DAĞITILMAYAN GENEL ÜRETİM GİDERLERİ HS.	100.000
711 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME	
GİDERLERİ YANSITMA HS.	800.000
721 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ YANSITMA	200.000
731 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA	1.000.000

Üretim maliyet dağılım kaydı

Cevap – 3:

-----	31.12.2021 -----	
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HS.	60.000	
55X MADDİ DURAN VARLIKLAR		
YENİDEN DEĞERLEME ARTIŞLARI HS.	60.000	
Yeniden değerlendirme artış kaydı		
-----	31.12.2021 -----	
55X MDV YENİDEN DEĞERLEME VERGİ ETKİSİ HS.	12.000	
489 VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ HS.	12.000	
Vergi etkisi kaydı.		
-----	31.12.2021 -----	
730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ HS.	10.000	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HS.	10.000	
Yeniden değerlendirme artış kaydı		
-----	31.12.2021 -----	
289 ERTELENEN VERGİ VARLIĞI HS.	2.000	
69X SÜRDÜRÜLEN FAAL. ERTELENMİŞ VERGİ GELİRİ.	2.000	
Amortisman düzeltme vergi etkisi kaydı		

Cevap – 4:

-----	31.12.2021 -----	
62X STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIK GİDERİ HS.	40.000	
158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIK HS.	40.000	
Değer düşüklüğü kaydı		
-----	31.12.2021 -----	
289 ERTELENEN VERGİ VARLIĞI HS.	8.000	
69X SÜRDÜRÜLEN FAAL. ERTELENMİŞ VERGİ GELİRİ.	8.000	
Amortisman düzeltme vergi etkisi kaydı		